Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 691/2011,

6. juuli 2011,

Euroopa keskkonnamajandusliku arvepidamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

(ELT L 192, 22.7.2011, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 538/2014, 16. aprill 2014	L 158	113	27.5.2014
►M2	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2022/125, 19. november 2021	L 20	40	31.1.2022
►M3	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/3024, 27. november 2024	L 3024	1	6.12.2024

▼B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 691/2011,

6. juuli 2011,

Euroopa keskkonnamajandusliku arvepidamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

▼M3

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse Euroopa keskkonnamajandusliku arvepidamise kogumise, koostamise, edastamise ja hindamise ühine raamistik, et luua keskkonnamajandusliku arvepidamise kontod Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 549/2013 ([1]) sätestatud Euroopa arvepidamise süsteemi (ESA 2010) satelliitkontodena, sätestades keskkonnamajandusliku arvepidamise koostamiseks kasutatava metoodika, ühised standardid, määratlused, klassifikaatorid ja arvepidamisreeglid.

Käesolev määrus aitab kaasa usaldusväärse teabe andmisele keskkonnamuutuste peamiste suundumuste, survetegurite ja põhjuste kohta ning toetab seeläbi liidu edusammude jälgimist ja hindamist liidu õiguses sätestatud keskkonnaeesmärkide saavutamisel ning rahvusvaheliste keskkonnaalaste kohustuste täitmisel.

▼B

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „õhuheitmed” – gaasiliste või tahkete ainete voog naturaalühikutes rahvamajandusest (tootmis- või tarbimisprotsessidest) atmosfääri, mis on keskkonnasüsteemi osa;

2) „keskkonnamaks” – maks, mis põhineb tõendatud konkreetse negatiivse keskkonnamõjuga näitaja naturaalühikul (või selle naturaalühiku kaudsel määratlusel) ja mis on ►M3 ESA 2010 ◄ poolt sätestatud maksuna;

3) „kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamine” (*economy-wide material flow accounts* – EW-MFA) – kooskõlaline kogum rahvamajandusse sisenevatest materjalidest, materjalivaru muutusest majanduse sees ja muudesse majandussüsteemidesse või keskkonda suunduvast väljundist;

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 549/2013 Euroopa Liidus kasutatava Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemi kohta (ELT L 174, 26.6.2013, lk 1).

▼M1

4) „keskkonnakaitsekulutused” – majandusressursid, mille residentüksused eraldavad keskkonnakaitseks. Keskkonnakaitse hõlmab kõiki tegevusi, mille peamine eesmärk on keskkonnassaastuse vältimine, vähendamine ja kõrvaldamine ning mis tahes muu keskkonnaseisundi halvenemise vältimine ja vähendamine. Kõnealused tegevused hõlmavad kõiki meetmeid keskkonnaseisundi parandamiseks, kui see on halvenenud. Sellest määratlusest on välja jäetud tegevused, mis on küll keskkonnale kasulikud, kuid keskenduvad peamiselt tehnilistele vajadustele või hügieeni või ohutuse ja turvalisusega seotud sisenõuetele ettevõttes või muus institutsioonis;

5) „keskkonnakaupade ja -teenuste sektor” – rahvamajanduse tootmistegevus, mille käigus toodetakse keskkonnatooteid (keskkonnakaubad ja -teenused). Keskkonnatooted on tooted, mis on toodetud eesmärgiga kaitsta keskkonda, nagu on osutatud punktis 4, ja hallata ressursse. Ressursside haldamine hõlmab loodusressursside varude säilitamist, hoidmist ja suurendamist ning seega nende varude kaitsmist ammendumise eest;

6) „füüsilise energiavoo arvepidamine” – kooskõlaline kogum rahvamajandusse suunduvast füüsilisest energiavoost, majandusharudes ringlevast voost ja muudesse majandussüsteemidesse või keskkonda suunatavast väljundist;

▼M3

7) „metsa arvepidamine” – metsavarude arvepidamine, mis hõlmab puittaimestikuga maad ja seal olevat puitu, ning majandustegevuse arvepidamine metsamajanduse ja metsavarumise kohta;

8) „keskkonnatoetused ja samalaadsed siirded” – ESA 2010 tähenduses jooksvad ja kapitalisiirded, mille eesmärk on toetada keskkonnakaitse ning loodusvarade ja nendega seotud toodete kaitsmise alast tegevust;

9) „ökosüsteemide arvepidamine” – arvepidamine, mille eesmärk on anda järjepidevat teavet ökosüsteemide ulatuse ja seisundi kohta ning teenuste voogude kohta nendest ökosüsteemidest sotsiaal-majanduslikku süsteemi.

▼B

Artikkel 3

Moodulid

1. Artiklis 1 osutatud ühise raamistiku kohaselt koostatav keskkonnamajanduslik arvepidamine jaotatakse järgmisteks mooduliteks:

a) õhuheitmete arvepidamise moodul, mis on toodud I lisas;

b) keskkonnamaksude moodul majandustegevusalade lõikes, mis on toodud II lisas;

c) kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamise moodul, mis on toodud III lisas;

▼M1

d) keskkonnakaitsekulutuste arvepidamise moodul, mis on toodud IV lisas;

e) keskkonnakaupade ja -teenuste sektori arvepidamise moodul, mis on toodud V lisas;

f) füüsilise energiavoo arvepidamise moodul, mis on toodud VI lisas;

▼M3

g) metsa arvepidamise moodul, mis on toodud VII lisas;

h) keskkonnatoetuste ja samalaadsete siirete arvepidamise moodul, mis on toodud VIII lisas;

i) ökosüsteemide arvepidamise moodul, mis on toodud IX lisas.

▼B

2. Iga lisa sisaldab järgmist teavet:

a) arvepidamise koostamise eesmärgid;

b) arvepidamise katvus;

c) loetelu näitajatest, mille kohta tuleb andmeid koguda ja edastada;

d) arvepidamise koostamise esimene arvestusaasta, sagedus ning edastamistähtajad;

e) aruandetabelid;

f) selliste artiklis 8 osutatud üleminekuperioodide maksimumpikkus, mille jooksul võib komisjon teha erandeid.

▼M3

3. Kui see on vajalik keskkonna, majanduse ja tehnika arengu arvesse võtmiseks, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 9 vastu delegeeritud õigusakte, et:

a) täiendada käesolevat määrust, andes metoodilisi suuniseid;

b) muuta I–VI lisa lõike 2 punktides c, d ja e osutatud teabe osas;

c) muuta VII, VIII ja IX lisa lõike 2 punktides c, d ja e osutatud teabe osas, tingimusel et:

i) lõike 2 punktis c osutatud näitajate loetelu muudetakse üksnes kuni nelja näitaja võrra iga lisa kohta iga kolme aasta järel ning

ii) lõike 2 punktis d osutatud teavet muudetakse üksnes selleks, et sätestada lisatud näitajate esimene arvestusaasta, sagedus ja edastamistähtajad.

▼M3

Käesoleva lõike kohaste volituste teostamisel tagab komisjon, et kõnealuste delegeeritud õigusaktidega ei kaasne märkimisväärset lisakoormust liikmesriikidele ega andmeesitajatele. Komisjon põhjendab delegeeritud õigusakte nõuetekohaselt.

▼M1

4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 9 vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada VI lisa 3. jaos osutatud energiatooteid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1099/2008 ([1]) lisades esitatud loetelude alusel.

Selliste delegeeritud õigusaktidega ei tekitata liikmesriikidele ega andmeesitajatele märkimisväärset lisakoormust. Kui komisjon koostab ja seejärel ajakohastab esimeses lõigus osutatud loetelusid, põhjendab ta nõuetekohaselt meetmeid ning kasutab vajaduse korral asjaomaste ekspertide kulutasuvuse analüüsi, sealhulgas teavet andmeesitajate koormuse ja statistika tegemisega seotud kulude kohta.

5. Selleks et hõlbustada V lisa ühetaolist kohaldamist, kehtestab komisjon rakendusaktidega hiljemalt 31. detsembriks 2015 V lisas käsitletavate keskkonnakaupade ja -teenuste ning majandustegevusalade soovitusliku loendi järgmiste kategooriate alusel: keskkonnaspetsiifilised teenused, üksnes keskkonnahoiu eesmärgil toodetud tooted (seotud tooted), keskkonnasäästlikud kaubad ja keskkonnatehnoloogia. Komisjon ajakohastab nimetatud loendit vastavalt vajadusele.

Esimeses lõigus osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

Artikkel 4

▼M3

Proovi- ja teostatavusuuringud

1. Komisjon koostab proovi- ja teostatavusuuringute kava, mida liikmesriigid täidavad vabatahtlikkuse alusel, et arendada aruandlust ja parandada andmete kvaliteeti, moodustada pikad aegread ja arendada metoodikat. Kava sisaldab prooviuuringuid, millega testitakse keskkonnamajandusliku arvepidamise uusi mooduleid. Kava koostamisel pöörab komisjon erilist tähelepanu moodulitele, mis toodavad andmeid energiatoetuste, sealhulgas fossiilkütuste toetuste kohta, ning tagab, et sellega ei kaasne täiendavat haldus- või finantskoormust liikmesriikidele ega andmeesitajatele.

▼B

2. Komisjon hindab prooviuuringute tulemusi ja avaldab need, võttes arvesse andmete kogumisest saadavat kasu võrreldes andmekogumisega seotud kulutuste ja vastamise halduskoormusega. Kõnealuseid tulemusi võetakse arvesse ettepanekutes keskkonnamajandusliku arvepidamise uute moodulite loomise kohta, mida komisjon võib lisada artiklis 10 osutatud aruandele.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2008 määrus (EÜ) nr 1099/2008 jäätmestatistika kohta (ELT L 304, 14.11.2008, lk 1).

▼M3

3. Lisaks proovi- ja teostatavusuuringute kavale hindab komisjon (Eurostat) hiljemalt 27. juuniks 2026 koostöös liikmesriikidega rahalise väärtuse hindamise metodoloogilisi võimalusi ja teostatavust, võimalikke aruandlusväärtusi, kui need väärtused puuduvad, ning võimalikke alternatiivseid mõõtmismeetodeid ökosüsteemiteenuste arvepidamise jaoks, võttes arvesse keskkonnamajandusliku arvepidamise süsteemi ökosüsteemide arvepidamise (SEEA EA) rahvusvahelisi standardeid. Nimetatud hindamise ja uuringute tulemuste põhjal võib komisjon esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks, et lisada sellesse ökosüsteemide rahaline arvepidamine.

▼B

Artikkel 5

Andmete kogumine

1. Vastavalt käesoleva määruse lisadele koguvad liikmesriigid andmeid, mis on vajalikud artikli 3 lõike 2 punktis c osutatud näitajate jälgimiseks.

2. Liikmesriigid koguvad halduskorra lihtsustamise põhimõtet kohaldades vajalikke andmeid, kasutades allpool täpsustatud eri allikate kombinatsiooni:

a) uuringud;

b) statistilised hindamismenetlused, kus mõningaid näitajaid ei ole kõigi üksuste puhul vaadeldud;

c) administratiivsed andmeallikad;

▼M3

d) kõik muud asjakohased allikad, meetodid või uuenduslikud lähenemisviisid, kui need võimaldavad koostada keskkonnamajanduslikku arvepidamist, mis on võrreldav ning vastab kohaldatavatele konkreetsetele kvaliteedinõuetele.

Liikmesriik, kes otsustab kasutada punktis d osutatud allikaid, meetodeid või uuenduslikke lähenemisviise, teatab sellest komisjonile (Eurostatile) võimalikult kiiresti enne meetodi rakendamisele eelneva aasta lõppu ning esitab üksikasjad saadud andmete kvaliteedi kohta.

▼B

3. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ning esitavad üksikasjaliku teabe kasutatud meetodite ja allikate kohta.

Artikkel 6

Komisjonile (Eurostatile) edastamine

1. Liikmesriigid edastavad komisjonile (Eurostatile) lisades sätestatud andmed, sealhulgas konfidentsiaalsed andmed lisades kehtestatud tähtaja jooksul.

▼B

2. Andmed edastatakse asjakohases tehnilises vormingus, mille komisjon sätestab rakendusaktidega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 7

Kvaliteedi hindamine

1. Käesolevas määruses kohaldatakse edastatavate andmete suhtes määruse (EÜ) nr 223/2009 artikli 12 lõikes 1 sätestatud kvaliteedikriteeriume.

2. Liikmesriigid esitavad komisjonile (Eurostatile) aruande edastatud andmete kvaliteedi kohta.

3. Kohaldades käesoleva määrusega hõlmatud andmete suhtes lõikes 1 osutatud kvaliteedikriteeriume, määrab komisjon rakendusaktidega kindlaks kvaliteediaruannete korra, struktuuri ja nende esitamise sageduse. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

4. Komisjon (Eurostat) hindab edastatud andmete kvaliteeti ning võib ühe kuu jooksul pärast andmete saamist nõuda, et asjaomane liikmesriik esitaks täiendavat teavet andmete kohta või esitaks vajadusel muudetud andmekogumi.

▼M3

Artikkel 8

Erandid

1. Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, millega tehakse liikmesriikidele erandeid, kui nende riiklikke statistikasüsteeme on vaja oluliselt kohandada. Lisades osutatud üleminekuperioodi jooksul võib teha lisadest erandeid. Erandeid võib teha ka käesoleva määruse kohaselt vastu võetud rakendusmeetmetest ja delegeeritud õigusaktidest. Neid erandeid võib teha maksimaalselt kaheks aastaks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 11 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Käesoleva lõike esimest lõiku ei kohaldata muudatuste suhtes, mis tulenevad muudatustest klassifikaatorites ja nomenklatuurides või rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise raamistike muudatustest kooskõlas määrusega (EL) nr 549/2013.

2. Selleks et saada lõike 1 alusel erand VII, VIII ja IX lisast, esitab asjaomane liikmesriik komisjonile hiljemalt 27. detsembriks 2026 põhjendatud taotluse. Selleks et saada lõike 1 kohane erand käesoleva määruse alusel vastu võetud rakendusmeetmetest või delegeeritud õigusaktidest, mis jõustuvad pärast 26. detsembrit 2024, esitab asjaomane liikmesriik komisjonile kolme kuu jooksul pärast asjaomase meetme või õigusakti jõustumise kuupäeva põhjendatud taotluse.

▼M3

Artikkel 8a

Rahastamine

1. Käesoleva määruse rakendamiseks annab liit Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/690 ([1]) loodud ühtse turu programmist rahalist toetust määruse (EÜ) nr 223/2009 artikli 5 lõikes 2 osutatud riiklikele statistikaametitele ja muudele riiklikele asutustele järgmistel eesmärkidel:

a) meetodite väljatöötamiseks käesoleva määruse kohase statistika jaoks, sealhulgas liikmesriikide osalemiseks artiklis 4 osutatud representatiivsetes proovi- ja teostatavusuuringutes;

b) arvepidamise statistilise kvaliteedi parandamiseks, eelkõige kvaliteetsema statistika koostamiseks mõeldud protsesside, sealhulgas digitaalsete lahenduste arendamiseks või täiustamiseks;

c) arvepidamise õigeaegsuse parandamiseks ning haldus- ja aruandluskoormuse vähendamiseks.

2. Käesoleva artikli kohane liidu rahalise toetuse summa määratakse kindlaks ühtse turu programmi reeglite kohaselt iga-aastase eelarvemenetluse raames vastavalt rahaliste vahendite kättesaadavusele. Eelarvepädevad institutsioonid määravad kindlaks igal aastal kasutada olevad assigneeringud.

3. Käesoleva määruse rakendamiseks võib määruse (EÜ) nr 223/2009 artikli 5 lõikes 2 osutatud riiklikele statistikaametitele ja muudele riiklikele asutustele anda rahalist toetust ka muudest kohaldatavatest liidu rahastamisprogrammidest kooskõlas selliste programmide reeglitega.

Artikkel 9

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 3 lõigetes 3 ja 4 ning artiklis 10 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 11. augustist 2011. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 3 lõigetes 3 ja 4 ning artiklis 10 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/690, millega luuakse siseturu, ettevõtjate, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime, taimede, loomade, toidu ja sööda valdkonna ja Euroopa statistika programm („ühtse turu programm”) ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 99/2013, (EL) nr 1287/2013, (EL) nr 254/2014 ja (EL) nr 652/2014 (ELT L 153, 3.5.2021, lk 1).

▼M3

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 3 lõike 3 või 4 või artikli 10 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 9a

Keskkonnamajandusliku arvepidamise statistiliste andmete portaal („juhtimislaud”)

1. Komisjon (Eurostat) loob keskkonnamajandusliku arvepidamise statistiliste andmete portaali („juhtimislaud”), milles esitatakse kasutajasõbralikul ja interaktiivsel viisil kokkuvõte keskkonnamajandusliku arvepidamise põhinäitajatest.

Nimetatud andmeportaal kuvab liikmesriikide esitatud andmed iga käesolevas määruses sätestatud mooduli kohta ning artikli 10 neljandas lõigus osutatud kliimamuutuste leevendamisse tehtavate investeeringute kohta.

2. Andmeportaal võetakse kasutusele 31. detsembriks 2024 ja komisjon (Eurostat) ajakohastab seda kord aastas. Andmeportaal tehakse avalikult kättesaadavaks Eurostati veebisaidil.

▼B

Artikkel 10

Aruandlus ja läbivaatamine

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule 31. detsembriks 2013 ja edaspidi iga kolme aasta järel aruande käesoleva määruse rakendamise kohta. Kõnealuses aruandes hinnatakse eelkõige edastatud andmete kvaliteeti, andmekogumismeetodeid, liikmesriikide ja andmeesitajate halduskoormust ning kõnealuse statistika teostatavust ja tulemuslikkust.

Vajadusel ja artikli 4 lõikes 2 osutatud tulemusi arvesse võttes lisatakse aruandele järgmised ettepanekud:

▼M3

— uute keskkonnamajandusliku arvepidamise moodulite kasutuselevõtmise kohta, nagu näiteks vee arvepidamine (kvantitatiivne ja kvalitatiivne), ressursside haldamise kulutuste arvepidamine, toetused või toetusmeetmed, mis võivad kahjustada keskkonda, ja jäätmete arvepidamine;

▼B

— andmete kvaliteedi ja andmekogumismetoodikate täiendava parandamise kohta, mille abil parandatakse andmete katvust ja võrreldavust ning vähendatakse ettevõtjate ja asutuste halduskoormust.

▼M3

Komisjon (Eurostat) avaldab 31. detsembriks 2024 ja seejärel vähemalt iga kahe aasta tagant digitaalse väljaande, mis sisaldab kliimamuutuste leevendamist, sealhulgas investeeringuid käsitlevaid andmeid ja statistikat, mis on koostatud keskkonnamajandusliku arvepidamise moodulitest ja asjakohasel juhul muudest andmeallikatest kättesaadavate asjakohaste andmete põhjal.

Komisjon (Eurostat) võtab kooskõlas artikliga 9 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta asjakohasel juhul V lisa 3. jagu, et lisada sellesse kliimamuutuste leevendamisse tehtavate muude investeeringutega seotud näitajad. Käesoleva artikli kolmandas lõigus osutatud digitaalses väljaandes sisalduvates andmetes esitatakse need andmed jaotatuna liikmesriikide kaupa, sealhulgas investeeringute kohta, ning need hõlmavad kõiki majandussektoreid ja tegevusvaldkondi.

Hiljemalt 27. detsembriks 2026 hindab komisjon energiatoetuste (sealhulgas fossiilkütuste toetuste), kliimamuutustega kohanemise ja vee kohta kättesaadavate andmete kvaliteeti ning esitab asjakohasel juhul Euroopa Parlamendile ja nõukogule seadusandliku ettepaneku uute keskkonnamajandusliku arvepidamise moodulite kasutuselevõtuks energiatoetuste (sealhulgas fossiilkütuste toetuste), kliimamuutustega kohanemise (sealhulgas sellega kaasnevate kulude) ning vee arvepidamise kohta.

▼B

Artikkel 11

Komitee

1. Komisjoni abistab Euroopa statistikasüsteemi komitee, mis on asutatud määrusega (EÜ) nr 223/2009. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 12

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼B

I LISA

ÕHUHEITMETE ARVEPIDAMISE MOODUL

1. jagu

EESMÄRGID

Õhuheitmete arvepidamises kirjendatakse ja esitatakse andmed õhuheitmete kohta rahvamajanduse arvepidamise süsteemiga ühtival viisil. Kõnealuses arvepidamises kirjendatakse tekkinud õhuheitmeid, mida riigi majandus õhku heidab, ►M3 ESA 2010 ◄ kohaselt majandustegevusalade lõikes. Majandustegevus hõlmab tootmist ja tarbimist.

Käesolevas lisas määratakse kindlaks andmed, mida liikmesriigid peavad õhuheitmete arvepidamise jaoks koguma, koostama, edastama ja hindama. Kõnealuseid andmeid töödeldakse nii, et heitmed oleks omavahel seotud tootmisharude ja kodumajapidamiste tootmis- ja tarbimistegevusega. Käesoleva määruse alusel esitatud otseheitmete andmed seotakse majanduse sisend-väljundtabelite, pakkumise ja kasutamise tabelite ning kodumajapidamiste tarbimisandmetega, mida ►M3 ESA 2010 ◄ kohase aruandluse raames komisjonile (Eurostatile) juba esitatakse.

2. jagu

KATVUS

Õhuheitmete arvepidamise süsteemi piirid kattuvad ►M3 ESA 2010 ◄ süsteemi piiridega ning see põhineb samuti residentsuse printsiibil.

Vastavalt ►M3 ESA 2010 ◄-le põhineb residentsuse printsiip järgmisel põhimõttel: üksus on riigi residendist üksus, kui selle majanduslike huvide kese on selle riigi majandusterritooriumil, see tähendab, kui ta osaleb pikema aja jooksul (aasta või enam) antud territooriumi majandustegevuses.

Õhuheitmete arvepidamises kirjendatakse heitmeid, mis tulenevad kõikide residendist üksuste tegevusaladest, olenemata sellest, kus on heitmete tekkimise geograafiline asukoht.

Õhuheitmete arvepidamises kirjendatakse gaasiliste ja tahkete jääkainete vooge, mis tulenevad rahvamajandusest ja liiguvad atmosfääri. Käesolevas määruses osutatakse terminiga „atmosfäär” keskkonnasüsteemi osale. Süsteemi piiride all mõistetakse piiri rahvamajanduse (mis on osa majandussüsteemist) ja atmosfääri (mis on osa keskkonnasüsteemist) vahel. Pärast süsteemi piiri ületamist on õhku heidetud ained inimese kontrolli alt väljas ja saavad osaks loodusmaterjalide ringlusest ning võivad keskkonda mitmel viisil mõjutada.

▼M2

3. jagu

NÄITAJATE LOETELU

Liikmesriigid koostavad statistikat järgmiste õhuheitmete heitkoguste kohta:

Õhuheitme nimetus	**Õhu-heitme tähis**	Aruandeühik
Süsinikdioksiid, välja arvatud heitmed biomassist	CO_2	1 000 tonni (Gg)
Süsinikdioksiid biomassist	Biomassi CO_2	1 000 tonni (Gg)

▼M2

Õhuheitme nimetus	Õhu-heitme tähis	Aruandeühik
Dilämmastikoksiid	N_2O	tonni (Mg)
Metaan	CH_4	tonni (Mg)
Perfluorosüsivesinikud	PFC-d	CO_2-ekvivalenttonni (Mg)
Fluorosüsivesinikud	HFC-d	CO_2-ekvivalenttonni (Mg)
Väävelheksafluoriid ja lämmastiktrifluoriid	SF_6 NF_3	CO_2-ekvivalenttonni (Mg)
Lämmastikoksiidid	NO_X	NO_2-ekvivalenttonni (Mg)
Lenduvad orgaanilised ühendid, välja arvatud metaan	NMVOC-d	tonni (Mg)
Süsinikmonooksiid	CO	tonni (Mg)
Tahked peenosakesed läbimõõduga < 10 μm	PM_{10}	tonni (Mg)
Tahked peenosakesed läbimõõduga < 2,5 μm	$PM_{2,5}$	tonni (Mg)
Vääveloksiidid	SO_X	SO_2-ekvivalenttonni (Mg)
Ammoniaak	NH_3	tonni (Mg)

Kõik andmed tuleb esitada ümardatult ühe kümnendkohani.

▼B

4. jagu

ESIMENE ARVESTUSAASTA, SAGEDUS JA EDASTAMISTÄHTAJAD

1. Statistikat koostatakse ja edastatakse igal aastal.

2. Statistika edastatakse 21 kuu jooksul pärast arvestusaasta lõppu.

3. Selleks et rahuldada kasutajate vajadust täieliku ja õigeaegse andmekogumi järele, koostab komisjon (Eurostat) kohe peale riikide kohta piisavate andmete saamist käesoleva mooduli põhinäitajate koondhinnangud, mis hõlmavad ELi 27 liikmesriiki. Võimalusel koostab ja avaldab komisjon (Eurostat) hinnangud andmete kohta, mida liikmesriigid ei ole edastanud punktis 2 sätestatud tähtaja jooksul.

4. Esimene arvestusaasta on käesoleva määruse jõustumise aasta.

5. Esimest korda andmeid edastades lisavad liikmesriigid andmed 2008. aastast esimese arvestusaastani.

6. Järgmistel kordadel komisjonile andmeid edastades esitavad liikmesriigid aastate n-4, n-3, n-2, n-1 ja n iga-aastased andmed (n tähistab arvestusaastat).

▼M2

5. jagu

ARUANDETABELID

1. Iga 3. jaos osutatud näitaja puhul koostatakse andmed ►M3 ESA 2010 ◄-ga täielikult kooskõlas oleva majandustegevusalade hierarhilise liigituse NACE Rev.2 kohaselt (koondtase A*64). Lisaks tuleb esitada andmed järgmiste näitajate kohta:

▼M2

— kodumajapidamiste õhuheitmed;

— ühendavad kirjed, mille all mõeldakse sellistest kirjetest teatamist, mis selgelt ühtlustavad erinevused käesoleva määruse alusel esitatud õhuheitmete arvepidamise ja nende andmete vahel, mis on edastatud riigi ametlike õhuheitmete inventuuridega.

2. Lõikes 1 osutatud hierarhiline liigitus on järgmine:

Õhuheitmed tootmisharude lõikes – NACE Rev.2 (A*64)

Kodumajapidamiste õhuheitmed

— Transport

— Küte ja jahutus

— Muud

Ühendavad kirjed

Õhuheitmed kokku (tööstus + kodumajapidamised) iga 3. jaos osutatud näitaja kohta

Miinus välismaal viibivad liikmesriigi residendid

— Välismaal tegutsevad kalalaevad

— Maismaatransport

— Veetransport

— Lennutransport

Pluss liikmesriigi territooriumil viibivad mitteresidendid

\+ Maismaatransport

\+ Veetransport

\+ Lennutransport

(+ või –) Muud kohandused ja statistilised erinevused

= õhuheitme X koguheide vastavalt UNFCCC ([1])/CLRTAP ([2]) aruandele

▼B

6. jagu

ÜLEMINEKUPERIOODIDE MAKSIMUMPIKKUS

Käesoleva lisa sätete kohaldamisel on üleminekuperioodi maksimumpikkus kaks aastat pärast esimest edastamistähtaega.

([1]) ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioon.
([2]) Piiriülese õhusaaste kauglevi konventsioon.

▼B

II LISA

KESKKONNAMAKSUDE MOODUL MAJANDUSTEGEVUSALADE LÕIKES

1. jagu

EESMÄRGID

Keskkonnamaksude statistikaga kirjendatakse ja esitatakse andmed makse maksvate üksuste seisukohast ning seda tehakse viisil, mis on täielikult kooskõlas ►M3 ESA 2010 ◄ alusel esitatud andmetega. Kõnealuse statistikaga kirjendatakse rahvamajanduse keskkonnamaksudest saadud tulu vastavalt majandustegevusaladele. Majandustegevus hõlmab tootmist ja tarbimist.

Käesolevas lisas määratakse kindlaks andmed, mida liikmesriigid peavad keskkonnamaksudest saadud tulu arvepidamise jaoks majandustegevusalade kaupa koguma, koostama, edastama ja hindama.

Keskkonnamaksustatistika koostamisel saab kasutada otse maksustatistikat ja valitsuse rahandusstatistikat, kuid mõneti oleks kasulikum kasutada ►M3 ESA 2010 ◄ alusel esitatud maksuandmeid, kui see on võimalik.

Keskkonnamaksustatistika põhineb hinnatud ja deklareeritud summadel, või ajaliselt kohandatud maksulaekumistel, et tagada ühilduvus ►M3 ESA 2010 ◄-ga ja parandada rahvusvahelist võrreldavust.

►M3 ESA 2010 ◄ sisaldab ka teavet selle kohta, millised tootmisharud ja sektorid makse maksavad. ►M3 ESA 2010 ◄ alusel esitatud maksuandmed on esitatud institutsiooniliste sektorite arvepidamises ning pakkumise ja kasutamise tabelites.

2. jagu

KATVUS

Keskkonnamaksude arvepidamise süsteemi piirid kattuvad ►M3 ESA 2010 ◄ süsteemi piiridega ning keskkonnamaksud koosnevad kohustuslikest, vastuteenustega kompenseerimata rahalistest või mitterahalistest maksetest, mida kogub valitsemissektor või liidu institutsioonid.

Keskkonnamaksud kuuluvad järgmiste ►M3 ESA 2010 ◄ kategooriate alla:

— tootmis- ja impordimaksud (D.2);

— jooksvad tulumaksud, omandimaksud jne (D.5);

— kapitalimaksud (D.91).

▼M2

3. jagu

NÄITAJATE LOETELU

Liikmesriigid koostavad keskkonnamaksustatistikat, lähtudes järgmisest jaotusest:

— energiamaksud;

— transpordimaksud;

— saastemaksud;

— ressursimaksud.

Liikmesriigid teatavad eraldi näitajana ka valitsemissektori maksutulu, mis on registreeritud Euroopa arvepidamise süsteemis seoses nende osalemisega ELi heitkogustega kauplemise süsteemis.

▼M2

Liikmesriigid teatavad eraldi näitajana ka muud keskkonnamaksud, mis on lisatud energia-, transpordi-, saaste- või ressursimaksude kogunäitaja alla ning mida nõutakse kütuse CO_2-sisalduse põhjal (muud CO_2-maksud).

Kõik andmed esitatakse riigi omavääringus (miljonites).

4. jagu

ESIMENE ARVESTUSAASTA, SAGEDUS JA EDASTAMISTÄHTAJAD

1. Statistikat koostatakse ja edastatakse igal aastal.

2. Statistika edastatakse 16 kuu jooksul pärast arvestusaasta lõppu. Seda kohaldatakse alates arvestusaastast 2020.

3. Selleks et rahuldada kasutajate vajadust täieliku ja ajakohase andmekogumi järele, koostab komisjon (Eurostat) kohe peale riikide kohta piisavate andmete saamist käesoleva mooduli põhinäitajate koondhinnangud, mis hõlmavad ELi 27 liikmesriiki. Võimaluse korral koostab ja avaldab komisjon (Eurostat) hinnangud nende andmete kohta, mida liikmesriigid ei ole edastanud punktis 2 sätestatud tähtaja jooksul.

4. Esimene arvestusaasta on 2020.

5. Komisjonile andmeid edastades esitavad liikmesriigid iga kord andmed aastate n-4, n-3, n-2, n-1 ja n kohta (n tähistab arvestusaastat). Liikmesriigid võivad esitada olemasolevaid andmeid 2016. aastale eelnevate aastate kohta.

▼B

5. jagu

ARUANDETABELID

Iga 3. jaos osutatud näitaja puhul edastatakse andmed makse maksvate üksuste seisukohast.

Tootjate osas edastatakse andmed majandustegevusalade hierarhilise liigituse NACE Rev.2 kohaselt (►M3 ESA 2010 ◄-s esitatud koondtase A*64).

Tarbijate kohta edastatakse järgmised andmed:

— kodumajapidamised;

— mitteresidendid.

Kui maksu ei saa siduda ühegi eeltoodud tegevusala rühmaga, edastatakse andmed kui tegevusala rühmadesse jaotamata andmed.

6. jagu

ÜLEMINEKUPERIOODIDE MAKSIMUMPIKKUS

Käesoleva lisa sätete kohaldamisel on üleminekuperioodi maksimumpikkus kaks aastat pärast esimest edastamistähtaega.

▼B

III LISA

KOGUMAJANDUSLIKE MATERJALIVOOGUDE ARVEPIDAMISE MOODUL

1. jagu

EESMÄRGID

Kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamine hõlmab kõiki tahkeid, gaasilisi ja vedelas olekus materjale, välja arvatud õhk ja vesi, mõõdetuna massiühikutes aasta kohta. Sarnaselt rahvamajanduse arvepidamisega on kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamisel kaks eesmärki. Üksikasjalikest materjalivoogudest saadakse põhjalik empiiriline andmebaas arvukate analüütiliste uuringute tegemiseks. Materjalivoogusid kasutatakse ka mitmesuguste kogumajanduslike materjalivoogude näitajate koostamiseks rahvamajanduse jaoks.

Käesolevas lisas määratakse kindlaks andmed, mida liikmesriigid peavad kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamise jaoks koguma, koostama, edastama ja hindama.

2. jagu

KATVUS

Materjalivoosüsteemi peamine põhimõte on varude ja voogude eristamine. Üldiselt on voog muutuja, mis mõõdab kogust teataval ajaperioodil, samas kui varu on muutuja, mis mõõdab kogust teataval ajahetkel. Kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamise aluseks on voopõhimõte. See mõõdab majanduse sisend- ja väljundmaterjali ning varude muutumist naturaalühikutes aasta kohta.

Kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamine on kooskõlas rahvamajanduse arvepidamise süsteemi põhimõtetega, näiteks residentsuse printsiip. See peab arvet materjalivoogude üle, mis on seotud kõikide rahvamajanduse residendist üksuste tegevusega, olenemata nende geograafilisest asukohast.

Kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamises on olulised kaks süsteemi piiride ülest materjalivoo liiki.

1) Materjalivood rahvamajanduse ja selle loodusliku keskkonna vahel. See hõlmab looduskeskkonnast materjalide (s.o toor- või lähteained või loodusvarad) saamist ning materjalide (neid nimetatakse tihti jääkaineteks) väljundit looduskeskkonda.

2) Materjalivood rahvamajanduse ja muu maailmamajanduse vahel. See hõlmab importi ja eksporti.

Kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamises on hõlmatud kõik süsteemi piiride ülesed vood ning inimtekkeliste varude lisandumine. Kõik muud rahvamajanduse sisesed materjalivood ei ole kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamise süsteemiga hõlmatud. See tähendab, et rahvamajandust käsitletakse kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamise süsteemis tervikuna ja näiteks tootmisharude vahelise toodete liikumise üle arvestust ei peeta. Samuti on välja jäetud looduskeskkonna sisesed looduslikud vood.

▼B

3. jagu

NÄITAJATE LOETELU

Liikmesriigid koostavad kogumajanduslike materjalivoogude arvepidamise jaoks statistika 5. jaos loetletud asjakohaste näitajate kohta.

1. Kodumaise toorme kasutus (*domestic extraction*) hõlmab looduskeskkonnast saadavate tahkes, vedelas või gaasilises olekus materjalide (välja arvatud õhk ja vesi) aastast kogust, mida kasutatakse majanduses sisendina.

2. Import ja eksport naturaalühikutes hõlmab kõiki imporditavaid või eksporditavaid tooteid mõõdetuna massiühikutes. Kauplemistegevusse kaasatud toodete alla kuuluvad kõikide töötlemisetappide kaubad esialgsest tootest kuni valmiskaubani.

▼M2

4. jagu

ESIMENE ARVESTUSAASTA, SAGEDUS JA EDASTAMISTÄHTAJAD

1. Statistikat koostatakse ja edastatakse igal aastal.

2. Statistika edastatakse 16 kuu jooksul pärast arvestusaasta lõppu. Seda kohaldatakse alates arvestusaastast 2021.

3. Selleks et rahuldada kasutajate vajadust täieliku ja ajakohase andmekogumi järele, koostab komisjon (Eurostat) kohe peale riikide kohta piisavate andmete saamist käesoleva mooduli põhinäitajate koondhinnangud, mis hõlmavad ELi 27 liikmesriiki. Võimaluse korral koostab ja avaldab komisjon (Eurostat) hinnangud nende andmete kohta, mida liikmesriigid ei ole edastanud punktis 2 sätestatud tähtaja jooksul.

4. Esimene arvestusaasta on 2021.

5. Komisjonile andmeid edastades esitavad liikmesriigid iga kord andmed aastate n-4, n-3, n-2, n-1 ja n kohta (n tähistab arvestusaastat). Liikmesriigid võivad esitada olemasolevaid andmeid 2017. aastale eelnevate aastate kohta.

5. jagu

ARUANDETABELID

Järgmistes tabelites loetletud näitajate kohta koostatakse andmed massiühikutes.

Tabel A – Kodumaise toorme kasutus

MF.1. Biomass

MF.1.1. Põllumajanduskultuurid (välja arvatud söödakultuurid)

MF.1.1.1. Teravili

MF.1.1.2. Juur- ja mugulviljad

MF.1.1.3. Suhkrutaimed

MF.1.1.4. Kaunviljad

MF.1.1.5. Pähklid

MF.1.1.6. Õlitaimed

▼**M2**

MF.1.1.7. Köögiviljad

MF.1.1.8. Puuviljad

MF.1.1.9. Kiudtaimed

MF.1.1.A. Muud mujal liigitamata põllumajanduskultuurid (välja arvatud söödakultuurid)

MF.1.2. Põllumajanduskultuuride jäägid (kasutatud), söödakultuurid, karjamaa biomass

MF.1.2.1. Põllumajanduskultuuride jäägid (kasutatud)

MF.1.2.1.1. Põhk

MF.1.2.1.2. Muud põllumajanduskultuuride jäägid (suhkrutaimede ja söödapeedi lehed, muu)

MF.1.2.2. Söödakultuurid ja karjamaa biomass

MF.1.2.2.1. Söödakultuurid (sealhulgas rohumaalt kogutud biomass)

MF.1.2.2.2. Karjamaa biomass

MF.1.3. Puit

MF.1.3.1. Tarbepuit (tööstuslik ümarpuit)

MF.1.3.2. Küttepuit ja muud puidu saadused

MF.1.4. Looduses elavate kalade püük, veetaimed ja -loomad, jahindus ja kogumine

MF.1.4.1. Looduses elavate kalade püük

MF.1.4.2. Kõik muud veeloomad ja -taimed

MF.1.4.3. Jahindus ja kogumine

MF.2. Metallimaagid (töötlemata maagid)

MF.2.1. Rauamaak

MF.2.2. Mitteraudmetallimaagid

MF.2.2.1. Vask

MF.2.2.2. Nikkel

MF.2.2.3. Plii

MF.2.2.4. Tsink

MF.2.2.5. Tina

MF.2.2.6. Kuld, hõbe, plaatina ja muud väärismetallid

MF.2.2.7. Boksiit ja muu alumiinium

MF.2.2.8. Uraan ja toorium

▼**M2**

MF.2.2.9. Muud mitteraudmetallimaagid

MF.3. Mittemetalsed mineraalid

MF.3.1. Marmor, graniit, liivakivi, porfüür, basalt, muu dekoratiiv- või ehituskivi (välja arvatud kilt)

MF.3.2. Kriit ja dolomiit

MF.3.3. Kilt

MF.3.4. Mineraalid kemikaalide ja väetiste tootmiseks

MF.3.5. Sool

MF.3.6. Lubjakivi ja kips

MF.3.7. Savi ja kaoliin

MF.3.8. Liiv ja kruus

MF.3.9. Muud mittemetalsed mineraalid

MF.3.A. Kaevandatud maa-aines (sealhulgas pinnas), ainult kasutatud (vabatahtlik aruandlus)

MF.4. Fossiilse energia kandjad

MF.4.1. Süsi ja muud tahked energiakandjad

MF.4.1.1. Ligniit (pruunsüsi)

MF.4.1.2. Kivisüsi

MF.4.1.3. Põlevkivi ja tõrvaliivad

MF.4.1.4. Turvas

MF.4.2. Vedelad ja gaasilised energiakandjad

MF.4.2.1. Toornafta, kondensaat ja veeldatud maagaas (NGL)

MF.4.2.2. Maagaas

Tabelid B (Import – kogukaubandus) ja D (Eksport – kogukaubandus)

MF.1. Biomass

MF.1.1. Põllumajanduskultuurid (välja arvatud söödakultuurid)

MF.1.1.1. Teravili

MF.1.1.2. Juur- ja mugulviljad

MF.1.1.3. Suhkrutaimed

MF.1.1.4. Kaunviljad

MF.1.1.5. Pähklid

MF.1.1.6. Õlitaimed

▼**M2**

MF.1.1.7. Köögiviljad

MF.1.1.8. Puuviljad

MF.1.1.9. Kiudtaimed

MF.1.1.A. Muud mujal liigitamata põllumajanduskultuurid (välja arvatud söödakultuurid)

MF.1.2. Põllumajanduskultuuride jäägid (kasutatud), söödakultuurid, karjamaa biomass

MF.1.2.1. Põllumajanduskultuuride jäägid (kasutatud)

MF.1.2.1.1. Põhk

MF.1.2.1.2. Muud põllumajanduskultuuride jäägid (suhkrutaimede ja söödapeedi lehed, muu)

MF.1.2.2. Söödakultuurid ja karjamaa biomass

MF.1.2.2.1. Söödakultuurid (sealhulgas rohumaalt kogutud biomass)

MF.1.3. Puit

MF.1.3.1. Tarbepuit (tööstuslik ümarpuit)

MF.1.3.2. Küttepuit ja muud puidu saadused

MF.1.4. Looduses elavate kalade püük, veetaimed ja -loomad, jahindus ja kogumine

MF.1.4.1. Looduses elavate kalade püük

MF.1.4.2. Kõik muud veeloomad ja -taimed

MF.1.5. Elusloomad ja loomsed saadused (välja arvatud looduses elavad kalad, veetaimed ja -loomad, jahitud ja kogutud loomad)

MF.1.5.1. Elusloomad (välja arvatud looduses elavad kalad, veetaimed ja -loomad, jahitud ja kogutud loomad)

MF.1.5.2. Liha ja lihavalmistised

MF.1.5.3. Piimatooted, linnud, munad ja mesi

MF.1.5.4. Muud loomsed tooted (loomsed kiud, toornahk, karusnahk, nahk jne)

MF.1.6. Peamiselt biomassist saadavad tooted

MF.2. Metallimaagid (töötlemata maagid)

MF.2.1. Rauamaak

MF.2.2. Mitteraudmetallimaagid

MF.2.2.1. Vask

MF.2.2.2. Nikkel

MF.2.2.3. Plii

▼**M2**

MF.2.2.4. Tsink

MF.2.2.5. Tina

MF.2.2.6. Kuld, hõbe, plaatina ja muud väärismetallid

MF.2.2.7. Boksiit ja muu alumiinium

MF.2.2.8. Uraan ja toorium

MF.2.2.9. Muud mitteraudmetallimaagid

MF.2.3. Peamiselt metallidest toodetud tooted

MF.3. Mittemetalsed mineraalid

MF.3.1. Marmor, graniit, liivakivi, porfüür, basalt, muu dekoratiiv- või ehituskivi (välja arvatud kilt)

MF.3.2. Kriit ja dolomiit

MF.3.3. Kilt

MF.3.4. Mineraalid kemikaalide ja väetiste tootmiseks

MF.3.5. Sool

MF.3.6. Lubjakivi ja kips

MF.3.7. Savi ja kaoliin

MF.3.8. Liiv ja kruus

MF.3.9. Muud mittemetalsed mineraalid

MF.3.B. Peamiselt mittemetalsetest mineraalidest toodetud tooted

MF.4. Fossiilse energia kandjad

MF.4.1. Süsi ja muud tahked energiakandjad

MF.4.1.1. Ligniit (pruunsüsi)

MF.4.1.2. Kivisüsi

MF.4.1.3. Põlevkivi ja tõrvaliivad

MF.4.1.4. Turvas

MF.4.2. Vedelad ja gaasilised energiakandjad

MF.4.2.1. Toornafta, kondensaat ja veeldatud maagaas (NGL)

MF.4.2.2. Maagaas

MF.4.2.3. Soetatud kütus (import: residentidest üksused välismaal; eksport: mitteresidentidest üksused riigi territooriumil)

MF.4.2.3.1. Kütus maismaatranspordi jaoks

▼M2

MF.4.2.3.2. Kütus veetranspordi jaoks

MF.4.2.3.3. Kütus lennutranspordi jaoks

MF.4.3. Peamiselt fossiilse energia kandjatest toodetud tooted

MF.5. Muud tooted

MF.6. Lõpptöötlusele ja -ladustamisele kuuluvad jäätmed

▼B

6. jagu

ÜLEMINEKUPERIOODIDE MAKSIMUMPIKKUS

Käesoleva lisa sätete kohaldamisel on üleminekuperioodi maksimumpikkus kaks aastat pärast esimest edastamistähtaega.

▼M1

IV LISA

KESKKONNAKAITSEKULUTUSTE ARVEPIDAMISE MOODUL

1. jagu

EESMÄRGID

Keskkonnakaitsekulutuste arvepidamises esitatakse andmeid keskkonnakaitsekulutuste kohta viisil, mis ühtib ESA raames esitatud andmetega, st need on majandusressursid, mille residendist üksused eraldavad keskkonnakaitseks. Niisugune arvepidamine võimaldab arvestada riigi keskkonnakaitsekulutusi, mis määratakse järgmiste elementide summana: residendist üksuste kasutatud keskkonnakaitseteenused, keskkonnakaitsega seotud kapitali kogumahutus põhivarasse ja eelnimetatud elementides arvestamata keskkonnakaitsesiirdeid, millest on lahutatud välismaalt saadud rahalised vahendid.

Keskkonnakaitsekulutuste arvepidamises tuleks ära kasutada rahvamajanduse arvepidamises juba olemasolevat teavet (tootmise ja tulude moodustamise kontod, kapitali kogumahutus põhivarasse tegevusalade järgi, pakkumise ja kasutamise tabelid, valitsemisfunktsioonide klassifikaatoril põhinevad andmed), ettevõtluse struktuuristatistikat, äriregistrit ja muid allikaid.

Käesolevas lisas määratakse kindlaks andmed, mida liikmesriigid peavad keskkonnakaitsekulutuste arvepidamise jaoks koguma, koostama, edastama ja hindama.

2. jagu

KATVUS

Keskkonnakaitsekulutuste arvepidamise süsteemi piirid kattuvad ESA süsteemi piiridega ja selles on esitatud keskkonnakaitsekulutused pea-, kõrval- ja abitegevusaladel. Hõlmatud on järgmised sektorid:

— valitsemissektor (sealhulgas kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid) ja ettevõtted kui keskkonnakaitseteenuseid välja töötavad institutsioonilised sektorid. Spetsialiseerunud tootjate puhul on keskkonnakaitseteenuste osutamine nende põhitegevus;

— kodumajapidamised, valitsemissektor ja ettevõtted kui keskkonnakaitseteenuste tarbijad;

— välismaailm keskkonnakaitsesiirete saaja või andjana.

▼M2

3. jagu

NÄITAJATE LOETELU

Liikmesriigid teostavad keskkonnakaitsekulutuste arvepidamist, lähtudes järgmistest näitajatest, mis on määratletud kooskõlas ESAga:

— osutatud keskkonnakaitseteenused. Eristatakse turutoodangut, turuvälist toodangut ja abitegevustoodangut;

— keskkonnakaitseteenuste vahetarbimine;

▼M2

— keskkonnakaitseteenuste vahetarbimine keskkonnakaitseteenuste loomiseks;

— keskkonnakaitseteenuste import ja eksport;

— keskkonnakaitseteenustele arvestatud käibemaks ja muud maksud, millest on lahutatud tootesubsiidiumid;

— keskkonnakaitseteenuste tootmiseks tehtud kapitali kogumahutus põhivarasse ja mittetoodetud mittefinantsvara soetamine, miinus realiseerimine;

— keskkonnakaitseteenuste lõpptarbimine.

▼M3

_____

▼M2

Kõik andmed esitatakse riigi omavääringus (miljonites).

4. jagu

ESIMENE ARVESTUSAASTA, SAGEDUS JA EDASTAMISTÄHTAJAD

1. Statistikat koostatakse ja edastatakse igal aastal.

2. Statistika edastatakse 24 kuu jooksul pärast arvestusaasta lõppu. Seda kohaldatakse alates arvestusaastast 2020.

3. Selleks et rahuldada kasutajate vajadust täieliku ja ajakohase andmestiku järele, koostab komisjon (Eurostat) kohe pärast riikide kohta piisavate andmete saamist käesoleva mooduli põhinäitajate koondhinnangud ►M3 ELi 27 ◄ liikmesriigi kohta. Võimaluse korral koostab ja avaldab komisjon (Eurostat) hinnangud nende andmete kohta, mida liikmesriigid ei ole edastanud punktis 2 sätestatud tähtaja jooksul.

4. Esimene arvestusaasta on 2020.

5. Komisjonile andmeid edastades esitavad liikmesriigid iga kord andmed aastate n–2, n–1 ja n kohta (n tähistab arvestusaastat). Liikmesriigid võivad esitada olemasolevaid andmeid 2018. aastale eelnevate aastate kohta.

5. jagu

ARUANDETABELID

1. Iga 3. jaos osutatud näitaja puhul esitatakse andmed järgmise liigituse järgi:

— 2. jaos määratletud keskkonnakaitseteenuste tootjate/tarbijate liik;

— keskkonnakaitse tegevusalade klassifikaatori (CEPA) klassid, mis on liigendatud järgmiselt:

— CEPA 1

— CEPA 2

— CEPA 3

— CEPA 4

— CEPA 5

▼M2

— CEPA 6

— CEPA 7, CEPA 8 ja CEPA 9 summa;

— keskkonnakaitseteenuste tootmise abitegevuse andmed esitatakse järgmiste NACE koodide kaupa: NACE Rev. 2 B, C, D, osa 36. Andmed C jao kohta esitatakse järgmiselt:

— NACE C10-C12 – Toiduainete tootmine; joogid ja tubakatooted;

— NACE C17 – Paberi ja pabertoodete tootmine;

— NACE C19-20 – Koksi, kemikaalide ja rafineeritud naftasaaduste ning keemiatoodete tootmine

— NACE C 21–23 – Ravimite, kummi, plasti ja muude mittemetalltoodete tootmine

— NACE C 24 – Metallitootmine

— NACE C 25–30 – Metalltoodete tootmine, sh masinad ja seadmed

— NACE C13-16, 18, 31–33 – Muu tootmine

Liikmesriigid, mille kogukäive või töötajate arv ühes või enamas neist NACE liigitustest on väiksem kui 1 % liidu kogunäitajast, ei pea esitama andmeid nende NACE liigituste kohta.

2. Punktis 1 osutatud CEPA klassid on järgmised:

CEPA 1 – välisõhu ja kliima kaitse

CEPA 2 – heitveekäitlus

CEPA 3 – jäätmekäitlus

CEPA 4 – pinnase, põhja- ja pinnavee kaitse ja puhastamine

CEPA 5 – müra ja vibratsiooni vähendamine

CEPA 6 – bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja maastikukaitse

CEPA 7 – kiirguskaitse

CEPA 8 – keskkonnaalane uurimis- ja arendustöö

CEPA 9 – muud keskkonnakaitse tegevused.

6. jagu

ÜLEMINEKUPERIOODIDE MAKSIMUMKESTUS

Käesoleva lisa sätete kohaldamisel on üleminekuperioodi maksimumkestus kaks aastat alates esimesest edastamistähtajast.

▼M1

V LISA

KESKKONNAKAUPADE- JA TEENUSTE SEKTORI ARVEPIDAMISE MOODUL

1. jagu

EESMÄRGID

Keskkonnakaupade- ja teenuste statistikas kirjendatakse ja esitatakse andmeid keskkonnatooteid tootva rahvamajanduse tootmistegevuse kohta viisil, mis ühtib ESA raames esitatud andmetega.

Keskkonnakaupade ja -teenuste sektori arvepidamises tuleks ära kasutada rahvamajanduse arvepidamises, ettevõtluse struktuuristatistikas, äriregistris ja muudes allikates juba olemasolevat teavet.

Käesolevas lisas määratakse kindlaks andmed, mida liikmesriigid peavad keskkonnakaupade ja -teenuste arvepidamise jaoks koguma, koostama, edastama ja hindama.

2. jagu

KATVUS

Keskkonnakaupade ja -teenuste sektori piirid kattuvad ESA süsteemi piiridega ja sektor hõlmab kõiki keskkonnakaupu ja -teenuseid, mis on tootmise teel saadud. ESA määratluse kohaselt on tootmine tegevus, mis toimub institutsionaalse üksuse kontrolli ja vastutuse all, kasutades tööjõu, kapitali, kaupade ja teenuste sisendeid kaupade ja teenuste tootmiseks.

Keskkonnakaubad ja -teenused jagunevad järgmistesse kategooriatesse: keskkonnaspetsiifilised teenused, üksnes keskkonnahoiu eesmärgil toodetud tooted (seotud tooted), keskkonnasäästlikud kaubad ja keskkonnatehnoloogia.

▼M2

3. jagu

NÄITAJATE LOETELU

Liikmesriigid koostavad keskkonnakaupade ja -teenuste sektori statistikat, lähtudes järgmistest näitajatest:

— keskkonnakaupade ja -teenuste sektori ning turupõhise tegevuse kogutoodang;

— keskkonnakaupade ja -teenuste sektori kogueksport;

— keskkonnakaupade ja -teenuste sektori ning turupõhise tegevuse lisaväärtus;

— keskkonnakaupade ja -teenuste sektori ning turupõhise tegevuse töötajate koguarv.

Kõik andmed esitatakse riigi omavääringus (miljonites), välja arvatud tööhõive näitaja, mille puhul on aruandeühik „täistööaja ekvivalent”.

4. jagu

ESIMENE ARVESTUSAASTA, SAGEDUS JA EDASTAMISTÄHTAJAD

1. Statistikat koostatakse ja edastatakse igal aastal.

2. Statistika edastatakse 22 kuu jooksul pärast arvestusaasta lõppu. Seda kohaldatakse alates arvestusaastast 2020.

▼M2

3. Selleks et rahuldada kasutajate vajadust täieliku ja ajakohase andmestiku järele, koostab komisjon (Eurostat) kohe pärast riikide kohta piisavate andmete saamist käesoleva mooduli põhinäitajate koondhinnangud ►M3 ELi 27 ◄ liikmesriigi kohta. Võimaluse korral koostab ja avaldab komisjon (Eurostat) hinnangud nende andmete kohta, mida liikmesriigid ei ole edastanud punktis 2 sätestatud tähtaja jooksul.

4. Esimene arvestusaasta on 2020.

5. Komisjonile andmeid edastades esitavad liikmesriigid iga kord andmed aastate n–2, n–1 ja n kohta (n tähistab arvestusaastat). Liikmesriigid võivad esitada olemasolevaid andmeid 2018. aastale eelnevate aastate kohta.

5. jagu

ARUANDETABELID

1. Iga 3. jaos osutatud näitaja puhul esitatakse andmed järgmise liigituse järgi:

— majanduse tegevusalade klassifikaator, NACE Rev. 2 rühmitatuna järgmiselt:

— NACE A

— NACE B

— NACE C

— NACE D

— NACE E

— NACE F

— NACE J

— NACE M

— NACE O

— NACE P

— NACE G + NACE H + NACE I + NACE K + NACE L + NACE N + NACE Q + NACE R + NACE S + NACE T + NACE U summa

— keskkonnakaitse tegevusalade klassifikaatori (CEPA) ja ressursi haldamise tegevusalade klassifikaatori (CReMA) klassid, mis on rühmitatud järgmiselt:

— CEPA 1

— CEPA 2

— CEPA 3

— CEPA 4

— CEPA 5

— CEPA 6

▼M2

— CEPA 7, CEPA 8 ja CEPA 9 summa

— CReMA 10

— CReMA 11

— CReMA 13

— CReMA 13A

— CReMA 13B

— CReMA 13C

— CReMA 14

— CReMA 12, CReMA 15 ja CReMA 16 summa.

2. Punktis 1 osutatud CEPA klassid on esitatud IV lisas. Punktis 1 osutatud CReMA klassid on järgmised:

CReMA 10 – veevarude haldamine

CReMA 11 – metsavarude haldamine

CReMA 12 – loodusliku floora ja fauna haldamine

CReMA 13 – energiavarude haldamine

CReMA 13 A – energia tootmine taastuvatest energiaallikatest

CReMA 13 B – soojuse/energia säästmine ja haldamine

CReMA 13 C – fossiilenergia toorainena kasutamise minimeerimine

CReMA 14 – mineraalsete loodusvarade haldamine

CReMA 15 – teadus- ja arendustegevus ressursihaldamise valdkonnas

CReMA 16 – muud ressursihaldamise tegevused.

▼M1

6. jagu

ÜLEMINEKUPERIOODIDE MAKSIMUMKESTUS

Käesoleva lisa sätete kohaldamisel on üleminekuperioodi maksimumkestus kaks aastat alates esimesest edastamistähtajast.

▼M1

VI LISA

FÜÜSILISE ENERGIAVOO ARVEPIDAMISE MOODUL

1. jagu

EESMÄRGID

Füüsilise energiavoo arvepidamises esitatakse andmed energia füüsilise voo kohta teradžaulides viisil, mis on ESAga täielikus kooskõlas. Füüsilise energiavoo arvepidamises esitatakse energiaandmeid rahvamajanduse residendist üksuste majandustegevuse järgi tegevusalade kaupa. Andmed näitavad loodusliku energia sisendite, energiatoodete ning energia jääkide ja kadude pakkumist ja kasutamist. Majandustegevus hõlmab tootmist, tarbimist ja akumuleerumist.

Käesolevas lisas määratakse kindlaks andmed, mida liikmesriigid peavad füüsilise energiavoo arvepidamise jaoks koguma, koostama, edastama ja hindama.

2. jagu

KATVUS

Füüsilise energiavoo arvepidamise süsteemi piirid kattuvad ESA süsteemi piiridega ja arvepidamine põhineb samuti residentsuse printsiibil.

ESA kohaselt on üksus riigi residendist üksus, kui selle majanduslike huvide kese on selle riigi majandusterritooriumil, see tähendab, kui ta osaleb pikema aja jooksul (aasta või enam) kõnealusel territooriumil majandustegevuses.

Füüsilise energiavoo arvepidamises kirjendatakse füüsilist energiavoogu, mis tuleneb kõikide residendist üksuste tegevusest, olenemata sellest, kus on voo tekkimise tegelik geograafiline asukoht.

Füüsilise energiavoo arvepidamine kirjendab keskkonnast majandusse suunduvat, majanduse sees ringlevat ja majandusest tagasi keskkonda suunatavat füüsilist energiavoogu.

3. jagu

NÄITAJATE LOETELU

Liikmesriigid peavad füüsilise energiavoo kohta arvet, lähtudes järgmistest näitajatest:

— füüsilised energiavood, mis on rühmitatud kolme üldisesse kategooriasse:

  i) loodusliku energia sisendid,

  ii) energiatooted,

  iii) energia jäägid ja kaod;

— füüsiliste energiavoogude päritolu, mis on jagatud viide kategooriasse: tootmine, tarbimine, akumulatsioon, välismaailm ja keskkond;

— füüsiliste voogude sihtkoht, mis on jagatud samasse viide kategooriasse nagu füüsiliste energiavoogude päritolu.

Kõik andmed esitatakse teradžaulides.

▼M1

4. jagu

ESIMENE ARVESTUSAASTA, SAGEDUS JA EDASTAMISTÄHTAJAD

1. Statistikat koostatakse ja edastatakse igal aastal.

2. Statistika edastatakse 21 kuu jooksul pärast arvestusaasta lõppu.

3. Selleks et rahuldada kasutajate vajadust täieliku ja õigeaegse andmestiku järele, koostab komisjon (Eurostat) kohe pärast riikide kohta piisavate andmete saamist käesoleva mooduli põhinäitajate koondhinnangud ►M3 ELi 27 ◄ liikmesriigi kohta. Võimaluse korral koostab ja avaldab komisjon (Eurostat) hinnangud nende andmete kohta, mida liikmesriigid ei ole edastanud punktis 2 sätestatud tähtaja jooksul.

4. Esimene arvestusaasta on 2015.

5. Esimest korda andmeid edastades esitavad liikmesriigid andmed 2014. aastast esimese arvestusaastani.

6. Järgmistel kordadel komisjonile andmeid edastades esitavad liikmesriigid aastate n–2, n–1 ja n aasta andmed (n tähistab arvestusaastat). Liikmesriigid võivad esitada olemasolevaid andmeid 2014. aastale eelnevate aastate kohta.

5. jagu

ARUANDETABELID

1. Iga 3. jaos osutatud näitaja puhul esitatakse füüsilistes ühikutes järgmised andmed:

   — energiavoo pakkumise tabel. Selles tabelis on esitatud loodusliku energia sisendite, energiatoodete ning energia jääkide ja kadude (ridades) pakkumine päritolu, st pakkuja järgi (veergudes);

   — energiavoo kasutamise tabel. Selles tabelis on esitatud loodusliku energia sisendite, energiatoodete ning energia jääkide ja kadude (ridades) kasutamine sihtkoha, st kasutaja järgi (veergudes);

   — heitmetega seotud energia kasutamise tabel. Selles tabelis on esitatud loodusliku energia sisendite ja energiatoodete (ridades) heitmetega seotud kasutamine kasutaja ja heitmeid tekitava üksuse järgi (veergudes);

   — üleminekutabel, milles on näidatud elemendid, mis selgitavad erinevust energia arvepidamise ja energiabilansi vahel.

2. Energiavoo pakkumise ja kasutamise tabeli (k.a heitmetega seotud vood) ülesehitus ridade ja veergude kaupa on ühesugune.

3. Veerud tähistavad füüsilise voo päritolu (pakkumist) või sihtkohta (kasutamist). Veerud on jagatud viide kategooriasse:

   — „tootmine” tähistab kaupade ja teenuste tootmist. Tootmistegevus on liigitatud NACE Rev.2 kohaselt ja esitatakse koondtasemel A*64;

▼M1

— „tarbimine” (kokku ja samuti jaotatuna kolme alamklassi: transport, küte ja jahutus, muu) tähistab kodumajapidamiste lõpptarbimist;

— „akumulatsioon” tähistab muutusi energiatoodete varudes majanduse sees;

— „välismaailm” kajastab imporditud ja eksporditud toodete voogu;

— „keskkond” hõlmab loodusliku energia sisendite voo päritolu ning energia jääkide ja kadude voo sihtkohta.

4. Ridades on esitatud füüsilise voo liik 3. jao esimese taande liigituse järgi.

5. Loodusliku energia sisendid, energiatooted ning energia jäägid ja kaod on liigitatud järgmiselt:

— loodusliku energia sisendid on jagatud taastumatuteks ja taastuvateks loodusliku energia sisenditeks;

— energiatooted on jagatud Euroopa energiastatistikas kasutatava klassifikatsiooni järgi;

— energia jäägid ja kaod hõlmavad jäätmeid (ilma rahalise väärtuseta); kadusid kaevandamise/ammutamise, jaotuse/transpordi, muundamise ja salvestamise käigus; samuti tasakaalustavaid kirjeid pakkumise ja kasutamise tabeli tasakaalustamiseks.

6. Üleminekutabelis esitatud näitajad põhinevad kogu rahvamajandusel (ei ole jagatud majandusharude kaupa), kusjuures residentsuspõhine näitaja arvutatakse territooriumipõhiseks näitajaks ümber järgmiselt:

residendist üksuste energia kogutarbimine

– välismaal asuvate residendist üksuste energiatarbimine

+ territooriumil viibivate mitteresidentide energiatarbimine

+ statistilised erinevused

= sisemaine energia kogutarbimine (territooriumipõhine).

6. jagu

ÜLEMINEKUPERIOODIDE MAKSIMUMKESTUS

Käesoleva lisa sätete kohaldamisel on üleminekuperioodi maksimumkestus kaks aastat alates esimesest edastamistähtajast.

▼M3

VII LISA

METSA ARVEPIDAMISE MOODUL

1. jagu

EESMÄRGID

Metsa arvepidamises kirjendatakse ja esitatakse andmed metsavarude kohta ja majandustegevuse kohta metsamajanduses ja metsavarumises viisil, mis on täielikult kooskõlas ESA 2010 kohaselt esitatavate andmetega. Metsa arvepidamine annab täiendavat teavet ja selles kasutatakse mõisteid, mis on kohandatud metsade ning metsamajanduse ja metsavarumise eripärale.

Käesolevas lisas määratakse kindlaks andmed, mida liikmesriigid peavad metsa arvepidamise jaoks koguma, koostama, edastama ja hindama.

2. jagu

KATVUS

Metsa arvepidamises kirjendatakse metsavarude (puittaimestikuga maa ja puit) varusid ja vooge ning majandustegevust metsamajanduses ja metsavarumises, sealhulgas ümarpuidu tootmine ning looduslike mittepuiduliste metsasaaduste väljavedu ja kogumine.

3. jagu

NÄITAJATE LOETELU

Liikmesriigid koostavad metsa arvepidamise vastavalt käesolevas jaos kirjeldatud näitajatele.

1. Puittaimestikuga maa ja puidu arvepidamine. Puittaimestikuga maa on määratletud järgmise kolme punkti summana:

   a) puidu varumiseks kasutatav metsamaa: metsad, mille mis tahes keskkonnaalased, sotsiaalsed või majanduslikud piirangud ei mõjuta oluliselt praegust või võimalikku puidu varumist. Neid piiranguid võib kehtestada õigusnormidega, majandaja või omaniku otsustega või muudel põhjustel;

   b) puidu varumiseks mittekasutatav metsamaa: kõik metsad, mida ei peeta punkti a kohaselt puidu varumiseks kasutatavaks. Need on metsad, mille keskkonnaalased, sotsiaalsed, majanduslikud või õiguslikud piirangud takistavad märkimisväärset puidu varumist. See hõlmab i) õiguslike piirangutega metsi või metsi, mille puhul piirangud tulenevad muudest poliitilistest otsustest, mis täielikult välistavad puidu varumise või piiravad seda märkimisväärselt keskkonna või elurikkuse säilitamisega seotud põhjustel (kaitsemetsad, rahvuspargid, looduskaitsealad ja muud kaitsealad, näiteks keskkonnaalase, teadusliku, ajaloolise, kultuurilise või spirituaalse tähendusega alad); ii) metsi, mille materiaalne tootlikkus või puidu kvaliteet on liiga madal või mille raie- ja transpordikulud on liiga suured, et õigustada metsaraiet, välja arvatud aeg-ajalt enda lõpptarbeks mõeldud raie;

   c) muu puittaimestikuga maa.

   „Metsamaa“ – üle 0,5 hektari suurune maa-ala, millel kasvavad üle viie meetri kõrgused puud, mille võrastiku liitus on suurem kui 10 %, või puud, mis suudavad in situ kõnealuste künnisteni jõuda. See ei hõlma peamiselt põllumajandusmaana kasutatavat maad ega linnakeskkonnas kasvavaid puid (nagu linnapargid, alleed ja aiad).

   „Muu puittaimestikuga maa“ – üle 0,5 hektari suurune maa-ala, mis ei ole liigitatud metsamaaks ja kus kasvavad üle viie meetri kõrgused puud, mille võrastiku liitus on 5–10 %, või puud, mis suudavad in situ kõnealuste künnisteni jõuda; või mille kaetus põõsaste, võsa ja puudega on suurem kui 10 %. See ei hõlma peamiselt põllumajandusmaana kasutatavat maad ega linnakeskkonnas kasvavaid puid (nagu linnapargid, alleed ja aiad).

▼M3

„Puidu aastane netojuurdekasv“ – eluspuude mahu keskmine aastane suurenemine, millest on lahutatud keskmine aastane puude suremus.

„Puiduvarumine“ – kõigi metsamaalt, muult puittaimestikuga maalt või muudelt raiealadelt langetatud ja eemaldatud elusate või surnud puude maht. See hõlmab ka müümata ümarpuitu, mida hoitakse metsatee ääres. See hõlmab ka taastatud looduslikke kadusid, varasemal perioodil langetatud puidu eemaldamist aasta jooksul, muu kui tüvepuidu (nt kändude ja oksade) eemaldamist ning looduslikel põhjustel (looduslike kadudena) (nt tulekahju, tuul, putukad ja haigused) surnud või kahjustatud puude eemaldamist. See ei hõlma puitu mittesisaldavat biomassi ega puitu, mis jäetakse metsa ja mida aasta jooksul ei eemaldata, nt kännud, oksad, ladvad ja raiejäägid (raiejäätmed).

„Taastamatud kaod“ – raiejäägid ning kõik tuuleheited ja -murrud, mida ei saa metsast eemaldada, ning metsapõlengute tõttu kaotatud puit.

2. Majandustegevuse arvepidamine, mis kajastab majandustegevust metsamajanduses ja metsavarumises. Metsamajandus ja metsavarumine on määratletud kui kõik kohalikud tegevusalaüksused, mis tegelevad NACE Rev. 2 osa A02 alla kuuluvate tegevusaladega.

Esitatakse järgmised näitajad, kasutades ESA 2010 määratlusi:

— toodang;

— millest: toodang enda lõpptarbeks;

— vahetarbimine;

— kogulisandväärtus;

— põhivara kulum;

— muud tootmismaksud;

— muud tootmistoetused;

— hüvitised töötajatele;

— kapitali kogumahutus põhivarasse ja mittetoodetud mittefinantsvara soetamine miinus realiseerimine;

— varude muutus;

— kapitalisiirded.

Liikmesriigid esitavad andmed metsamajanduse ja metsavarumise tööhõive kohta tuhandetes aasta tööühikutes, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 138/2004 ([1]).

4. jagu

ESIMENE ARVESTUSAASTA, SAGEDUS JA EDASTAMISTÄHTAJAD

1. Statistikat koostatakse ja edastatakse igal aastal.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. detsembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 138/2004 põllumajanduse arvepidamise kohta ühenduses (ELT L 33, 5.2.2004, lk 1).

▼M3

2. Statistika edastatakse 21 kuu jooksul pärast arvestusaasta lõppu.

3. Selleks et rahuldada kasutajate vajadust täieliku ja ajakohase andmestiku järele, koostab komisjon (Eurostat) kohe pärast riikide kohta piisavate andmete saamist käesoleva mooduli põhinäitajate koondhinnangud ELi kohta. Võimaluse korral koostab ja avaldab komisjon (Eurostat) hinnangud nende andmete kohta, mida liikmesriigid ei ole edastanud punktis 2 sätestatud tähtaja jooksul.

4. Esimene arvestusaasta on 2023.

5. Esimest korda andmeid edastades lisavad liikmesriigid iga-aastased andmed 2022. aastast esimese arvestusaastani.

6. Järgmistel kordadel komisjonile andmeid edastades esitavad liikmesriigid andmed aastate n-2, n-1 ja n kohta (n tähistab arvestusaastat). Iga kord, kui andmeid muudetakse, esitavad liikmesriigid uuesti andmed aastate kohta alates 2022. aastast. Liikmesriigid võivad esitada olemasolevaid andmeid 2022. aastale eelnevate aastate kohta.

5. jagu

ARUANDETABELID

3. jaos sätestatud näitajate puhul esitatakse järgmised andmed.

1. Puittaimestikuga maa pindala, jaotatuna järgmiselt:

   — puidu varumiseks kasutatav metsamaa;

   — puiduga varustamiseks mittekasutatav metsamaa;

   — muu puittaimestikuga maa.

   Kõik need kategooriad jaotatakse omakorda järgmiselt:

   — algpindala arvestusaasta alguses;

   — metsastamine ja muud suurenemised;

   — raadamine ja muud vähenemised;

   — statistiline ümberliigitamine;

   — lõpp-pindala arvestusaasta lõpus.

   Andmed esitatakse tuhandetes hektarites.

2. Puidu maht, jaotatuna järgmiselt:

   — puidu varumiseks kasutatav metsamaa;

   — puidu varumiseks mittekasutatav metsamaa;

   — muu puittaimestikuga maa.

   Puidu varumiseks kasutatav metsamaa jaotatakse omakorda järgmiselt:

   — algvaru arvestusaasta alguses;

   — netojuurdekasv;

▼M3

— puiduvarumine;

— taastamatud kaod;

— statistiline ümberliigitamine;

— tasakaalustav kirje;

— lõppvaru arvestusaasta lõpus.

Puidu varumiseks mittekasutatav metsamaa ja muu puittaimestikuga maa jaotatakse omakorda järgmiselt:

— algvaru arvestusaasta alguses;

— puiduvarumine;

— muud muutused (alg- ja lõppvaru vahel);

— lõppvaru arvestusaasta lõpus.

Mahu andmed esitatakse koorega, tuhandetes m^3.

3. Puidu väärtus, jaotatuna järgmiselt:

— puidu varumiseks kasutatav metsamaa;

— puidu varumiseks mittekasutatav metsamaa;

— muu puittaimestikuga maa.

Puidu varumiseks kasutatav metsamaa jaotatakse omakorda järgmiselt:

— algvaru arvestusaasta alguses;

— netojuurdekasv;

— puiduvarumine;

— taastamatud kaod;

— ümberhindamine;

— statistiline ümberliigitamine;

— tasakaalustav kirje;

— lõppvaru arvestusaasta lõpus.

Puidu varumiseks mittekasutatav metsamaa ja muu puittaimestikuga maa jaotatakse omakorda järgmiselt:

— algvaru arvestusaasta alguses;

— puiduvarumine;

— muud muutused (alg- ja lõppvaru vahel);

▼M3

— lõppvaru arvestusaasta lõpus.

Andmed esitatakse riigi omavääringus (miljonites).

4. Majandusliku arvepidamise puhul esitatakse 3. jaos osutatud toodang vastavalt järgmisele jaotusele, järgides toodete määratlemisel tegevusaladel põhineva toodete klassifikaatori versiooni 2.1:

— metsapuude istikud (toode 02.10.11) ja metsapuude seemned (toode 02.10.12);

— metsapuud, mis on määratletud kui puidu netojuurdekasv majandatavates metsades (toode 02.10.30);

— toorpuit (toode 02.20.1), sealhulgas mittemajandatavatest metsadest pärit puidu müük, mis hõlmab järgmisi tooteid, mis esitatakse kahes eraldi reas:

i) küttepuit (tooted 02.20.14 ja 02.20.15);

ii) palgid, st okaspuupalkide (toode 02.20.11), lehtpuupalkide (v.a troopiline puit) (toode 02.20.12) ja troopikapuude palkide (toode 02.20.13) summa;

— looduslikud materjalid, v.a puit (toode 02.30);

— metsamajandusele ja metsavarumisele iseloomulikud teenused, mis on määratletud kui metsataimlate teenused (toode 02.10.2), metsamajandust abistavad tegevused (toode 02.4) ja muud metsamajanduse ja metsavarumise kohaliku tegevusalaüksuse osutatavad teenused;

— muud tooted, mis on saadud seotud kõrvaltegevustest kohalikus tegevusalaüksuses, näiteks seened ja trühvlid (01.13.8), muud marjad, mujal klassifitseerimata marjad perekonnast *vaccinium* (01.25.19), looduslik kautšuk (01.29.10), muu toorpuit, sh lõhestatud postid ja teibad (16.10.39), puusüsi (20.14.72), looduskaitsealade, sh loodusreservaatide teenused (91.04.12), ning kõik muud kohaliku tegevusalaüksuse toodetud tooted.

3. jaos osutatud metsamajanduse ja metsavarumise vahetarbimine esitatakse vastavalt järgmisele jaotusele, järgides toodete määratlemisel tegevusaladel põhineva toodete klassifikaatori versiooni 2.1:

— puidu tootmiseks kasutatud metsapuude istikute (toode 02.10.11), metsapuude seemnete (toode 02.10.12) ja metsapuude (toode 02.10.3) summa;

— energia ja määrdeainete, sealhulgas elektrienergia (toode 35.11.10), mootoribensiini (bensiini) (toode 19.20.21), veeldatud või gaasilises olekus maagaasi (toode 06.20.10), naftamäärdeõlide ja mujal klassifitseerimata raskete destillaatide (toode 19.20.29) ning muude samalaadsete toodete summa;

— metsamajandusele ja metsavarumisele iseloomulike teenuste summa, sealhulgas metsataimlate teenused (toode 02.10.2), metsamajandust abistavad tegevused (toode 02.4) ja muud metsamajanduse ja metsavarumise kohaliku tegevusalaüksuse osutatavad teenused;

— muud tooted ja teenused, mida ei ole arvestatud ühegi vahetarbimise muutuja all.

▼M3

3. jaos osutatud metsamajanduse ja metsavarumise varude muutused esitatakse vastavalt järgmisele jaotusele:

— lõpetamata kultiveeritava bioloogilise vara muutus;

— muu varude muutus.

Kõik näitajad esitatakse riigi omavääringus (miljonites).

5. Muu puittaimestikuga maa andmed esitatakse vabatahtlikkuse alusel.

6. jagu

ÜLEMINEKUPERIOODIDE MAKSIMUMKESTUS

Käesoleva lisa sätete kohaldamisel on üleminekuperioodi maksimumkestus kaks aastat pärast esimest edastamistähtaega.

▼M3

VIII LISA

KESKKONNATOETUSTE JA SAMALAADSETE SIIRETE ARVEPIDAMISE MOODUL

1. jagu

EESMÄRGID

Keskkonnatoetuste ja samalaadsete siirete arvepidamises kogutakse andmeid jooksvate ja kapitalisiirete kohta, mille eesmärk on toetada keskkonda ja loodusvarasid kaitsvaid tegevusi, sealhulgas keskkonnatoodete tootmist ja kasutamist, ning esitatakse need viisil, mis on kooskõlas ESA 2010 mõistete ja määratlustega.

Käesolevas lisas määratakse kindlaks andmed, mida liikmesriigid peavad keskkonnatoetuste ja samalaadsete siirete arvepidamise jaoks koguma, koostama, edastama ja hindama. Neid andmeid kasutatakse ka riiklike keskkonnakaitsekulutuste koostamiseks vastavalt IV lisale.

2. jagu

KATVUS

Keskkonnatoetuste ja samalaadsete siirete arvepidamises kirjendatakse valitsemissektorilt institutsionaalsetele sektoritele (sisemajanduses ja välismaailmas) ja mitteresidentide (välismaailm) tehtud, vastuteenustega kompenseerimata makseid, mille eesmärk on kaitsta keskkonda või vähendada loodusvarade kasutamist ja kaevandamist.

3. jagu

NÄITAJATE LOETELU

Liikmesriigid koostavad keskkonnatoetuste ja samalaadsete siirete arvepidamise, lähtudes järgmistest näitajatest:

— toetused (ESA 2010 kood D.3);

— muud jooksvad siirded (ESA 2010 koodid D.6 ja D.7);

— kapitalisiirded (ESA 2010 kood D.9).

Kõik andmed esitatakse riigi omavääringus (miljonites).

4. jagu

ESIMENE ARVESTUSAASTA, SAGEDUS JA EDASTAMISTÄHTAJAD

1. Statistikat koostatakse ja edastatakse igal aastal.

2. Statistika edastatakse 24 kuu jooksul pärast arvestusaasta lõppu.

3. Selleks et rahuldada kasutajate vajadust täieliku ja ajakohase andmestiku järele, koostab komisjon (Eurostat) kohe pärast riikide kohta piisavate andmete saamist käesoleva mooduli põhinäitajate koondhinnangud ELi kohta. Võimaluse korral koostab ja avaldab komisjon (Eurostat) hinnangud nende andmete kohta, mida liikmesriigid ei ole edastanud punktis 2 sätestatud tähtaja jooksul.

4. Esimene arvestusaasta on 2023.

5. Esimest korda andmeid edastades lisavad liikmesriigid iga-aastased andmed 2022. aastast esimese arvestusaastani.

▼M3

6. Järgmistel kordadel komisjonile andmeid edastades esitavad liikmesriigid andmed aastate n-2, n-1 ja n kohta (n tähistab arvestusaastat). Iga kord, kui andmeid muudetakse, esitavad liikmesriigid uuesti andmed aastate kohta alates 2022. aastast. Liikmesriigid võivad esitada olemasolevaid andmeid 2022. aastale eelnevate aastate kohta.

5. jagu

ARUANDETABELID

1. 3. jaos osutatud näitajate puhul esitatakse andmed järgmise liigituse järgi:

— maksev institutsionaalne sektor järgmiselt:

— valitsemissektor;

— välismaailm;

— toetatav institutsionaalne sektor järgmiselt:

— valitsemissektor;

— ettevõtted;

— kodumajapidamised;

— kodumajapidamisi teenindavad kasumitaotluseta institutsioonid;

— välismaailm.

2. Iga punktis 1 osutatud aruandluskategooria kohta esitatakse andmed keskkonnakaitse tegevusalade klassifikaatori (CEPA) ja ressursi haldamise tegevusalade klassifikaatori (CReMA) klasside järgi, mis on liigitatud järgmiselt:

— CEPA 1;

— CEPA 2;

— CEPA 3;

— CEPA 4;

— CEPA 5;

— CEPA 6 (sealhulgas endine CReMA 12);

— CEPA 7, CEPA 8 ja CEPA 9 summa;

— CReMA 10;

— CReMA 11;

— CReMA 13;

— CReMA 13A;

— CReMA 13B;

— CReMA 13C;

▼**M3**

— CReMA 14;

— CReMA 15 ja CReMA 16 summa.

3. Siirded, mis ettevõtted valitsemissektorilt saavad ja mis on summeeritud kõigi CEPA klasside (CEPA 1–9) ja kõigi CReMA klasside (CReMA 10–16) alusel, liigitatakse majanduse tegevusalade klassifikaatori NACE Rev. 2 kohaselt järgmiselt:

— NACE A – põllumajandus, metsamajandus ja kalapüük;

— NACE B – mäetööstus;

— NACE C – töötlev tööstus;

— NACE D – elektrienergia, gaasi, auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine;

— NACE E – veevarustus, kanalisatsioon, jäätme- ja saastekäitlus;

— NACE F – ehitus;

— NACE G – hulgi- ja jaekaubandus; mootorsõidukite ja mootorrataste remont;

— NACE H – veondus ja laondus;

— NACE I-U – muud NACE jaod.

4. Punktides 2 ja 3 osutatud CEPA klassid on esitatud IV lisas, CReMA klassid on esitatud V lisas.

6. jagu

ÜLEMINEKUPERIOODIDE MAKSIMUMKESTUS

Käesoleva lisa sätete kohaldamisel on üleminekuperioodi maksimumkestus kaks aastat pärast esimest edastamistähtaega.

▼M3

IX LISA

ÖKOSÜSTEEMIDE ARVEPIDAMISE MOODUL

1. jagu

EESMÄRGID

Ökosüsteemide arvepidamine sisaldab andmeid ökosüsteemide varade ulatuse ja seisundi ning teenuste kohta, mida need ühiskonnale ja majandusele pakuvad. Andmed on kooskõlas SEEA ökosüsteemide arvepidamisega (SEEA EA) ja ühilduvad ESA 2010 kohaselt esitatavate andmetega.

Ökosüsteemide arvepidamises kasutatakse võimaluse korral olemasolevat teavet, sealhulgas Maa seirest, keskkonnaaruandlusest ja muudest andmeallikatest saadud teavet.

2. jagu

KATVUS

Ökosüsteemide arvepidamine kajastab ökosüsteemide ulatust ja seisundit ning ökosüsteemiteenuste voogusid.

Ökosüsteemide ulatuse all peetakse silmas piirkonna ökosüsteemide pindala. Ökosüsteemide ulatuse arvepidamine hõlmab maismaa- (sealhulgas magevee-) ja mere-ökosüsteeme riigi territooriumil.

Ökosüsteemi seisund on ökosüsteemi kvaliteet, mida mõõdetakse abiootiliste, biootiliste ja maastikunäitajate alusel ökosüsteemitüüpide kaupa.

Ökosüsteemiteenused on hüved, mida ökosüsteemid pakuvad majandustegevusele ja muule inimtegevusele. Nende hulka kuuluvad i) varustavad teenused, ii) reguleerivad ja säilitavad teenused ning iii) kultuurilised teenused. Ökosüsteemiteenuste arvepidamine kajastab ökosüsteemiteenuste tegelikku pakkumist ja kasutamist riigi territooriumil.

Temaatiline arvepidamine on arvepidamine, milles rühmitatakse andmed vastavalt konkreetsetele poliitikavaldkondadele, nagu elurikkus, kliimamuutused, ookeanid ja linnapiirkonnad.

3. jagu

NÄITAJATE LOETELU

Liikmesriigid koostavad ökosüsteemide arvepidamise, lähtudes järgmistest näitajatest.

1. Ökosüsteemide ulatuse arvepidamine, mis kajastab pindala ja pindala muutust iga ökosüsteemitüübi puhul riigi territooriumil. Liikmesriigid esitavad andmed ökosüsteemide ulatuse kohta tuhandetes hektarites.

2. Ökosüsteemide ulatuse arvepidamise komponendiks on üleminekumaatriks, mis kajastab ökosüsteemitüüpide vahelisi üleminekuid kahe ajapunkti vahel (hektarites).

3. Ökosüsteemide seisundi arvepidamine, mis kajastab ökosüsteemide näitajaid järgmiselt:

   a) asula ja muu tehisala puhul:

      — rohealad linnades ning nendega piirnevates väike- ja eeslinnades esitatakse protsendina linnade ning nendega piirnevate väike- ja eeslinnade kogupindalast, sealhulgas arvestades kõiki selle piirkonna ökosüsteemitüüpe;

      — kuni 2,5 µm läbimõõduga osakeste kontsentratsioon linnades esitatakse aruandeperioodi riigi keskmisena ($\mu g/m^3$);

▼M3

b) põllumajandusmaa puhul:

— künnikihi orgaanilise süsiniku varu esitatakse aruandeperioodi riigi keskmisena tonnides hektari kohta;

c) rohumaa puhul:

— mulla ülemise kihi orgaanilise süsiniku varu esitatakse aruandeperioodi riigi keskmisena tonnides hektari kohta;

d) põllumajandusmaa ja rohumaa puhul koos:

— levinud põllumajandusmaastike linnustiku indeks esitatakse aruandeperioodi riigi koondindeksina;

e) metsa ja muu puittaimestikuga koosluse puhul:

— surnud puit esitatakse aruandeperioodi riigi keskmisena kuupmeetrites hektari kohta;

— võrastiku katvus esitatakse aruandeperioodi riigi keskmisena protsentides;

— levinud metsalinnustiku indeks; see metsalinnustiku indeks kirjeldab levinud metsalindude arvukuse suundumusi ajas kogu nende Euroopa levilas; see on liitindeks, mille aluseks on Euroopa metsaelupaikadele iseloomulike linnuliikide vaatluse andmed; indeks põhineb iga liikmesriigi konkreetsel liikide loetelul;

f) mereranna, rannikuluite ja rannikumärgala puhul:

— tehisliku läbilaskmatu ala osakaal rannikualal, mis hõlmab ökosüsteemitüüpi mererannad, rannikuäärsed luited ja märgalad, esitatakse aruandeperioodi riigi keskmisena protsentides.

Linnad, väikelinnad ja eeslinnad on kohalikud haldusüksused, mis on liigitatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2017/2391 ([1]) sätestatud linnastumise määra tüpoloogiale.

4. Ökosüsteemiteenuste arvepidamine, mis kajastab ökosüsteemiteenuste pakkumist ja kasutamist pakkumise ja kasutamise tabelites. Pakkumise tabelis kirjendatakse ökosüsteemide poolt ökosüsteemiteenuste osutamine sotsiaal-majanduslikele süsteemidele. Kasutamise tabelis kirjendatakse ökosüsteemiteenuste kasutamine kasutusliikide kaupa, nagu on määratletud 5. jaos.

Pakkumise ja kasutamise tabelid esitatakse järgmistes füüsilistes ühikutes.

a) Varustavad teenused:

— põllukultuuride saagi pakkumine on määratletud kui ökosüsteemi panus taimekasvu, mis arvutatakse eri kasutusotstarbeks koristatud põllukultuuride saagi koguse põhjal. See hõlmab toidu ja kiu tootmist, sööta ja energiat ning karjatamise käigus söödud biomassi vastavalt III lisa tabeli A punktidele 1.1 ja 1.2;

— tolmeldamine on määratletud kui ökosüsteemi panus looduslike tolmeldajate näol esimeses taandes osutatud põllukultuuride saagi kasvatamisse. Panused esitatakse selliste tolmeldajatest sõltuvate põllukultuuride saagi tonnides, mida saab seostada looduslike tolmeldajatega, ning seda tehakse põllukultuuride liikide kaupa peamiste tolmeldajatest sõltuvate põllukultuuride puhul, mis hõlmavad viljapuid, marju, tomateid, õliseemneid ja „muud“;

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2391, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1059/2003 territoriaalsete tüpoloogiate (Tercet) osas (ELT L 350, 29.12.2017, lk 1).

▼M3

— puidu varumine on määratletud kui ökosüsteemi panus puude ja muu puitbiomassi kasvu ja see esitatakse koorega puidu mahu netojuurdekasvuna, nagu on määratletud VII lisas, tuhandetes kuupmeetrites.

b) Reguleerivad ja säilitavad teenused:

— õhu filtreerimine on määratletud kui ökosüsteemi panus õhus levivate saasteainete filtreerimisse saasteainete sadestamise, omastamise, sidumise ja säilitamise kaudu ökosüsteemi komponentide (eelkõige puude) poolt. See leevendab saasteainete kahjulikku mõju. Kogused esitatakse adsorbeeritud osakeste tonnides;

— globaalse kliima regulatsioon on määratletud kui ökosüsteemi panus atmosfääris leiduvate kasvuhoonegaaside kontsentratsiooni vähendamisse süsiniku atmosfäärist eemaldamise (netosidumise) ja süsinikuvaru säilitamise (varumise) kaudu ökosüsteemides. Panused esitatakse tonnides süsiniku netosidumise kohta ja tonnides maismaaökosüsteemide maapealse ja maa-aluse orgaanilise süsiniku varu kohta;

— kohaliku kliima regulatsiooni all mõeldakse ökosüsteemi panust välisõhu tingimuste reguleerimisse linnapiirkondades taimestiku kaudu, mis parandab inimeste elutingimusi ja toetab majanduslikku tootmist. Seda väljendatakse ja see esitatakse linna taimestiku mõjust tingitud temperatuuri alanemisena linnades (Celsiuse kraadides) päevadel, mil õhutemperatuur ületab 25 °C.

c) Kultuurilised teenused:

— looduspõhised turismiga seotud teenused on määratletud kui ökosüsteemi panus, eelkõige ökosüsteemide biofüüsikaliste omaduste kaudu, mis võimaldab inimestel keskkonda kasutada ja nautida otsese kohapealse füüsilise ja kogemusliku kokkupuute kaudu keskkonnaga. Need panused esitatakse hotellides, hostelites, kämpingutes jne ööbimiste arvuna, mida võib seostada ökosüsteemide külastamisega.

5. Ökosüsteemide arvepidamises kasutatakse järgmist ökosüsteemitüüpide tabelit:

Kategooria	Ökosüsteemitüüp
1	Asula ja muu tehisala
2	Põllumajandusmaa
3	Rohumaa (karjamaa, poollooduslik ja looduslik rohumaa)
4	Mets ja muu puittaimestikuga kooslus
5	Nõmm ja põõsastik
6	Hõreda taimkattega ökosüsteem
7	Sisemaa märgala
8	Jõgi ja kanal
9	Järv ja veehoidla
10	Mereabajas ja siirdevesi
11	Mererand, rannikuluide ja rannikumärgala
12	Mereökosüsteem (rannikuvesi, mandrilava ja avameri)

▼M3

4. jagu

ESIMENE ARVESTUSAASTA, SAGEDUS JA EDASTAMISTÄHTAJAD

1. Statistikat koostatakse ja edastatakse järgmiselt:

   — ökosüsteemide ulatuse ja ökosüsteemide seisundi arvepidamise kohta iga kolme aasta järel; andmed viitavad arvestusaasta representatiivsele keskmisele ja üleminekumaatriksile muutuste kohta kahe arvestusaasta vahele jääva kolme aasta jooksul;

   — igal aastal, tingimusel et komisjon (Eurostat) teeb kättesaadavaks modelleerimisvahendid ökosüsteemiteenuste arvepidamise jaoks vajalike ökosüsteemiteenuste arvutamiseks; selliste vahendite puudumisel ökosüsteemiteenuste arvepidamise jaoks iga kolme aasta järel.

2. Statistika edastatakse 24 kuu jooksul pärast arvestusaasta lõppu.

3. Selleks et rahuldada kasutajate vajadust täieliku ja ajakohase andmestiku järele, koostab komisjon (Eurostat) kohe pärast riikide kohta piisavate andmete saamist koondhinnangud ELi kohta. Võimaluse korral koostab ja avaldab komisjon (Eurostat) hinnangud nende andmete kohta, mida liikmesriigid ei ole edastanud punktis 2 sätestatud tähtaja jooksul.

4. Esimene arvestusaasta on 2024. Üleminekumaatriksi esimene arvestusaasta on 2027.

5. Esimest korda andmeid esitades lisavad liikmesriigid 2024. aasta andmed ökosüsteemide ulatuse ja seisundi arvepidamise ning ökosüsteemiteenuste pakkumise ja kasutamise tabelite kohta füüsilistes ühikutes. Üleminekumaatriksi puhul peavad andmed näitama muutusi ajavahemikul 2024–2027.

6. Järgmistel kordadel komisjonile andmeid edastades esitavad liikmesriigid ökosüsteemiteenuste ning ökosüsteemide ulatuse ja seisundi arvepidamise andmed aastate n-3 ja n kohta (n tähistab arvestusaastat). Iga kord, kui andmeid muudetakse, esitavad liikmesriigid uuesti andmed alates 2024. aastast. Liikmesriigid võivad esitada olemasolevaid andmeid 2024. aastale eelnevate aastate kohta.

5. jagu

ARUANDETABELID

1. Ökosüsteemide ulatuse arvepidamine: kõigi 3. jaos osutatud ökosüsteemitüüpide puhul esitatakse esmakordsel andmeedastusel andmed esimese arvestusaasta kohta. Kõigi järgmiste andmeedastuste puhul esitatakse andmed järgmiselt:

   — ulatus eelmisel arvestusaastal;

   — lisandumised;

   — vähenemised;

   — ulatus jooksval arvestusaastal.

   Üleminekumaatriksis esitatakse andmed kõikide 3. jaos osutatud ökosüsteemitüüpide vaheliste üleminekute kohta eelmise ja jooksva arvestusaasta vahel.

2. Ökosüsteemiteenuste arvepidamine: 3. jaos osutatud ökosüsteemiteenuste puhul esitatakse andmed pakkumise ja kasutamise tabelites järgmiselt:

   a) pakkumise tabel, milles esitatakse 3. jaos osutatud teenuste aastane pakkumine kõikide 3. jaos osutatud ökosüsteemitüüpide kaupa, välja arvatud kategooriad 10 ja 12;

▼M3

b) kasutamise tabel, milles esitatakse ökosüsteemiteenuste kasutamine vastavalt järgmisele jaotusele:

— tegevusalade vahetarbimine;

— valitsussektori lõpptarbimine;

— kodumajapidamiste lõpptarbimine;

— kapitali kogumahutus;

— eksport.

3. Liikmesriik ei ole kohustatud andmeid esitama, kui tema maismaa kogupindala ei ületa 0,3 % liidu maismaa kogupindalast.

6. jagu

ÜLEMINEKUPERIOODIDE MAKSIMUMKESTUS

Käesoleva lisa sätete kohaldamisel on üleminekuperioodi maksimumkestus kaks aastat pärast esimest edastamistähtaega.